

Commentaar

De druk op supermarkten neemt terecht toe

Supermarkten en inkooporganisaties lijken er niet meer aan te ontkomen. Ze zullen nu toch eindelijk hun verantwoordelijkheid moeten gaan nemen voor een groter verdienvermogen van boeren en tuinders, hun belangrijkste leveranciers van versproducten.

Donderdag 14 januari zitten de landbouworganisaties op initiatief van het CBL, de koepelorganisatie van Nederlandse supermarkten, bijeen om te praten over de steeds groter wordende onvrede bij boeren en tuinders. Zij hikken al sinds jaar en dag aan tegen de overmachtspositie van de afnemers.

Eenzijdig worden contractvoorwaarden opgesteld en gewijzigd, de eisen om te leveren binnen concepten en keurmerken aangescherpt zonder dat daarvoor altijd de beloofde meerprijs daadwerkelijk wordt uitbetaald. Boeren en tuinders ontberen als producent en leverancier een serieuze onderhandelingspositie. Marktwerking noemt het CBL dat en ondertussen domineren de supermarkten volledig de keten.

Gedreven door wanhoop, frustratie en een lege portemonnee zijn boeren en tuinders het zat. De transitie met de gevraagde vergroeningseisen opgelegd door de overheid en de markt, vraagt om een aangepaste bedrijfsvoering. Investerings die met het huidige verdienvermogen niet uit kunnen.

Uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer in 2019 blijkt dat een derde tot de helft van de boeren onder de armoedegrens leeft. In andere Europese landen is die situatie vergelijkbaar. Ook daar neemt de druk van boeren toe op de supermarkten.

De grootgrutters en inkopers hebben het nu zo ver laten komen dat zij niet meer onder hun verantwoordelijkheid uit kunnen en snel mee zullen moeten bewegen met de eisen die de vergroening stelt aan het verdienvermogen. En laat het meer zijn dan een handreiking. Immers, het verdienmodel en de samenwerking in de keten zijn simpelweg niet meer van deze tijd en schreeuwen om herziening.

ESTHER DE SNOO

HOOFDREDACTEUR

ESTHER.DE.SNOO@NIEUWEOOGST.NL

‘Supers en inkopers ontkomen er niet aan mee te bewegen’

Voor bedrijven die naar Ierland exporteren kan rechtstreekse verbinding

Rust rond havens richting

Op de parkeerplaats voor vrachtwagens met ontbrekende papieren was het rustig.

MARTIJN VAN ROSSUM

Het was deze week rustig met vrachtverkeer richting het Verenigd Koninkrijk (VK). Maar deskundigen waarschuwen ervoor dat dit een vertekend beeld kan geven en er alsnog problemen kunnen ontstaan als de vracht toeneemt.

Het was een soort millennium-moment. Zoals de grote millenniumbug uitbleef op 1 januari 2000, zo bleven de grote brexitproblemen op 1 januari 2021 ook uit. Maar dat zegt volgens deskundigen nog niet alles. Het was in de eerste week van januari extreem rustig. Ongeveer een kwart van het normale transport ging door de havens.

Het was dan ook rustig op de speciale parkeerterreinen voor vrachtwagens die de papieren niet op orde hebben. De verwachting is dat dit toeneemt. Bovendien voeren de Britten de invoerverplichtingen gefaseerd in.

De Nederlandse douane ziet dat sommige bedrijven enorm goed voorbereid zijn op de nieuwe werkelijkheid. Maar er zijn ook genoeg bedrijven die dat niet hebben gedaan.

Het belangrijkste nieuws voor de agrarische sector was kort voor de jaarwisseling dat er geen import- en exporttarieven gaan gelden voor producten die worden verhandeld tussen het Verenigd Koninkrijk

en de Europese Unie (EU). Voor ‘samengestelde producten’ ligt dit minder eenvoudig. Bedrijven moeten aannemelijk maken dat een product daadwerkelijk in de EU is geproduceerd, anders gelden er wel tarieven.

HAMSTEREN

Voorafgaand aan het verlopen van de brexitovergangperiode is er door veel bedrijven in het Verenigd Koninkrijk flink gehamsterd. Dat is een van de redenen dat het de afgelopen week rustig was in de havens. Zeker het hoogrisicotransport is uitgesteld, denkt Klaas Johan Osinga, adviseur internationaal bij LTO Nederland.

DEZE WEEK MEEST BEKEKEN OP NIEUWEOOGST.NL

Nieuwe interessante portretten van jonge vrouwen die staan te popelen om het bedrijf over te nemen en nog een aantal niet te missen video's van Nieuweoogst.tv.
www.nieuweoogst.tv

Dikke veldrobot voor elk machinepark

Een robot van 156 pk die het perceel cultiveert en zwaar trekwerk overneemt zonder chauffeur. Een impressie van hoe dat werkt.

Douane wacht nog op drukte na brexit

Het is nog rustig op de vijf parkeerterreinen voor vrachtwagens die door foute papieren na de brexit niet de grens over komen.

Nieuwe generatie boerinnen heeft de toekomst

Om portretten in de serie ‘jong, vrouw en ondernemer’ af te sluiten nog een documentaire over de vrouw in de land- en tuinbouw.

‘Race to the bottom van supermarkten moet stoppen’

RENÉ BOUWMEESTER

LTO Nederland, POV, NAJK en FDF gaan donderdag met supermarktkoepelorganisatie CBL in gesprek over over het verdienmodel van de boer en de rol van de supermarkt. Wat kunnen ze verwachten van dat gesprek? Paul Moers, retaildeskundige en marketingspecialist, geeft zijn visie.

INTERVIEW

Kan het gesprek iets opleveren?

‘Dat blijft ingewikkeld. Het is een probleem dat ik in mijn boek ‘F*ck de prijs, leve de service’ heb beschreven. Dat is een pleidooi voor het ‘stoppen van de race to the bottom’. Dat is wat ik in Nederland zie. We

hebben zoveel supermarkten. Ze concurreren elkaar volledig de tent uit. Het percentage aanbiedingen is opgelopen tot 25 procent. Dan denk ik, waar zijn we mee bezig?’

Veel boeren en tuinders zijn ontevreden over hun inkomsten. Is dat terecht?

‘Ik snap de onvrede bij boeren. De vraag is waarom alles zo goedkoop moet. Boeren hebben gewoon een punt. We zijn Nederlanders aan het opvoeden om alleen naar de prijs te kijken. We praten 80 procent over prijs en 20 procent over het verhaal. Onze supermarkten hebben ook een verhaal. Laat ze dat vertellen. ‘Als het CBL gaat overleggen hoop ik dat ze verantwoordelijkheid nemen. Het is de plicht voor supermarkten om na te denken over hoe ze de

keten duurzamer en fairder kunnen maken. En hoe ze de consument kunnen laten weten dat voor goede voeding betaald moet worden.’

Moeten we consumenten op dit gebied heropvoeden?

‘Dat is precies wat er moet gebeuren. Maar daar gaan wel wat jaren overheen.’

Retaildeskundige Paul Moers

Ik snap de onvrede bij boeren. De vraag is, waarom moet alles zo goedkoop? Boeren hebben gewoon een punt.

Foto: Paul Moers

willen echt wel betalen als ze het verhaal van het product kennen.

Het keurmerk Farmer Friendly vraagt 3 procent van de supermarktomzet. Wat vindt u daarvan?

‘Dat vind ik niet realistisch. Als je een reëel gesprek wilt voeren, moet je het hebben over de de prijs van de producten die je wilt verkopen aan de supermarkt. Als je aardappelen levert, moet het je het over de aardappelen hebben.’

Is de tijd rijp voor verandering?

‘De coronacrisis is keerpunt waardoor mensen gaan nadenken over dit soort dingen. Dat corona is ontstaan heeft ook alles te maken met de manier waarop we de wereld misbruiken en uitputten.’